

НАРЕДБА
**за съществените изисквания и оценяване съответствието на
балести за луминесцентни лампи по отношение на изискванията за
енергийна ефективност**

(Приета с ПМС № 223 от 25.08.2004 г., обн., ДВ, бр. 77 от 3.09.2004 г., в сила от 1.02.2005 г., изм., бр. 24 от 21.03.2006 г., в сила от 21.03.2006 г., изм. и доп., бр. 28 от 4.04.2006 г., в сила от 4.04.2006 г., доп., бр. 37 от 8.05.2007 г.)

**Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. (1) С наредбата се определят:

1. съществените изисквания към балести за луминесцентни лампи по отношение на изискванията за енергийна ефективност;
2. процедурата за оценяване и начините за удостоверяване на съответствието със съществените изисквания.

(2) Баластите се разпределят в категории съгласно приложение № 1.

Чл. 2. Наредбата се прилага за балести, захранвани от електрическата мрежа, като отделни компоненти или монтирани в осветител, наричани по-нататък „балести”, пуснати на пазара и/или пуснати в действие в Република България.

Чл. 3. Наредбата не се прилага за:

1. вградени балести;
2. интегрирани балести.

Чл. 4. (1) Баластите се пускат на пазара и/или се пускат в действие само когато:

1. съответстват на съществените изисквания за енергийна ефективност, определени в глава втора;
2. е извършено оценяване на съответствието съгласно изискванията на глава трета;
3. (изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) имат нанесена маркировка за съответствие съгласно Наредбата за маркировката за съответствие, приета с Постановление № 191 на Министерския съвет от 2005 г. (ДВ, бр. 69 от 2005 г.);
4. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2006 г.) имат декларация за съответствие.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2006 г.) Маркировката за съответствие се нанася на баластите и на техните опаковки по начин, по който тя да е видима, четлива и незаличима. Когато баластите се пускат на пазара монтирани в осветител, маркировката за съответствие се нанася на осветителите и на техните опаковки.

Чл. 5. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2006 г.) Производителят, неговият упълномощен представител, или лицето, което пуска балести на пазара, са длъжни да осигурят всеки баласт, пуснат на пазара, да бъде в съответствие със съществените изисквания, определени в глава втора.

Чл. 6. (Отм. - ДВ, бр. 28 от 2006 г.).

**Глава втора
СЪЩЕСТВЕНИ ИЗИСКВАНИЯ**

Чл. 7. (1) Входящата мощност във веригата баласт - лампа трябва да бъде по-малка или равна на максимално допустимата входяща мощност за съответната категория баласт.

(2) Стойностите на максимално допустимата входяща мощност са дадени във:

1. (в сила до 20.11.2005 г.) приложение № 2 - за етап I;
2. (в сила от 21.11.2005 г.) приложение № 3 - за етап II.

(3) Максималната входяща мощност във веригата баласт - лампа за дадена категория баласт се изчислява съгласно методиката в приложение № 4.

ПРОЦЕДУРА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ И НАЧИНИ ЗА УДОСТОВЕРЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

Глава трета

ПРОЦЕДУРА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ И НАЧИНИ ЗА УДОСТОВЕРЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

Чл. 8. (1) Всеки баласт преди пускане на пазара подлежи на процедура за оценяване на съответствието „Вътрешен производствен контрол”.

(2) Вътрешният производствен контрол е процедура, чрез която производителят или неговият упълномощен представител, изпълняващ задълженията по чл. 10, осигурява и декларира, че баластът отговаря на съществените изисквания на наредбата.

Чл. 9. Производителят или неговият упълномощен представител нанася на всеки баласт и на неговата опаковка маркировката за съответствие и съставя писмена декларация за съответствие.

Чл. 10. (1) Производителят съставя техническо досие на баласта, което съдържа:

1. (изм. - ДВ, бр. 28 от 2006 г.) име и адрес на производителя;

2. общо описание на модела;

3. информация, включително чертежи, доколкото е уместно, за основните съставни части и характеристики на модела и в частност за тези, които допринасят за повишаване загубите на мощност във веригата баласт - лампа;

4. инструкции за монтаж и експлоатация;

5. резултатите от измерванията за входящата мощност във веригата баласт - лампа, проведени съгласно изискванията на чл. 12;

6. информация за съответствието на резултатите от измерванията по т. 5 с изискванията за максимално допустимата входяща мощност във веригата баласт - лампа съгласно приложение № 2 или приложение № 3.

(2) Техническо досие, създадено във връзка с изисквания на други нормативни актове, може да бъде използвано, ако съответства на изискванията на тази глава.

Чл. 11. Производителите на балести установяват консумираната мощност от всеки баласт съгласно процедурите, определени в БДС EN 50294:2003, както и съответствието на баласта със съществените изисквания към него.

Чл. 12. (1) Производителят или неговият упълномощен представител съхранява копие от декларацията за съответствие заедно със съответното техническо досие.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2006 г.) Производителят или неговият упълномощен представител съхранява техническото досие в продължение на 3 години от последната дата на производство на даден вид баласт и го представя при поискване на органите за надзор на пазара.

(3) (Нова - ДВ, бр. 28 от 2006 г.) Когато производителят не е установлен на територията на Република България и няма упълномощен представител, задължението да съхранява техническото досие е на лицето, което пуска баластите на пазара.

Чл. 13. Производителят предприема всички необходими мерки с оглед на това производственият процес да гарантира, че произведените балести са в съответствие с техническото досие по чл. 10 и със съществените изисквания на наредбата.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. „Баласт” е устройство, свързано между захранващия източник и една или повече разрядни лампи, което посредством индуктивност, капацитет или комбинация от индуктивност и капацитет служи главно да ограничава тока на лампата (лампите) до изискваната стойност. Баластът може да се състои от една или повече отделни съставни части. Той може също така да включва средства за трансформиране на захранващото напрежение и приспособления, които спомагат за осигуряване на пусково напрежение и ток на предварително нагряване, предпазват от студеното стартиране, намаляват стробоскопичните ефекти, коригират фактора на мощността и/или потискат радиосмущенията.

НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ СЪОТВЕТСТВИЕТО НА БАЛАСТИ ЗА ЛУМИНЕСЦЕНТНИ ЛАМПИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

2. „Вграден баласт” е баласт, проектиран изключително с цел да бъде вграден в осветител, в кутия, в обвивка или в други подобни. Обособеният участък за пусково-регулираща апаратура в основата на уличен осветител се приема за обвивка.

3. „Интегриран баласт” е баласт, който представлява незаменяема част от един осветител и който не може да бъде изпитан отделно от осветителя.

4. „Верига баласт - лампа” е електрическата верига или част от нея, нормално вградена в осветител. Тя се състои от баласт и лампа/лампи.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 2006 г.) Наредбата се приема на основание чл. 7, ал. 1 от Закона за техническите изисквания към продуктите.

§ 3. Наредбата влиза в сила от 1 февруари 2005 г. с изключение на чл. 7, ал. 2, т. 2 , която влиза в сила от 21 ноември 2005 г.

§ 4. Член 7, ал. 2, т. 1 се прилага до 20 ноември 2005 г.

§ 5. До 1 февруари 2005 г. се разрешава пускането на пазара на балести като отделни елементи или монтирани в осветител, произведени в съответствие с български стандарти, прилагани до влизането в сила на наредбата.

§ 6. (Нов - ДВ, бр. 37 от 2007 г.) Наредбата въвежда разпоредбите на Директива 2000/55/EИО на Европейския парламент и на Съвета от 18 септември 2000 г. за изискванията към енергийната ефективност на баластите за източниците на луминесцентно осветление.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1

**Приложение № 1
към чл. 1, ал. 2**

Категории балasti

За целите на изчисляването на максималната входяща мощност във веригата баласт - лампа за даден баласт баластите - предмет на наредбата, се разпределят на следните категории:

Категория	Описание
1	Баласт за лампа от линеен тип
2	Баласт за компактна лампа с 2 тръби
3	Баласт за компактна лампа с 4 тръби, разположени в една равнина
4	Баласт за компактна лампа с 4 тръби
5	Баласт за компактна лампа с 6 тръби
6	Баласт за компактна лампа тип 2 D

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ
СЪОТВЕТСТВИЕТО НА БАЛАСТИ ЗА ЛУМИНЕСЦЕНТНИ ЛАМПИ ПО
ОТНОШЕНИЕ НА ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ**

Приложение № 2
към чл. 7, ал. 2, т. 1
и чл. 10, ал. 1, т. 6

Максимално допустима входяща мощност във веригата баласт - лампа

Максимално допустимата входяща мощност във веригата баласт - лампа за етап I, изразена във ватове (W), се определя съгласно таблицата:

Категория	Мощност на лампата във ватове - W)		Максимално допустима входяща мощност във веригата баласт - лампа (във ватове - W)
	50 Hz	висока честота (HF)	
1	15	13,5	25
	18	16	28
	30	24	40
	36	32	45
	38	32	47
	58	50	70
	70	60	83
2	18	16	28
	24	22	34
	36	32	45
3	18	16	28
	24	22	34
	36	32	45
4	10	9,5	18
	13	12,5	21
	18	16,5	28
	26	24	36
5	18	16	28
	26	24	36
	10	9	18
	16	14	25
6	21	19	31
	28	25	38
	38	34	47

Когато даден баласт е проектиран за лампа, чиято мощност попада между две стойности на мощността, посочени в таблицата, максималната входяща мощност във веригата баласт - лампа се изчислява чрез линейна екстраполация между двете стойности на максималната входяща мощност във веригата баласт - лампа за двете най-близки стойности на мощността на лампата от таблицата.

Пример:

Ако баласт от категория 1 е предназначен за лампа с мощност 48 W при честота 50 Hz, максималната входяща мощност във веригата баласт - лампа се изчислява, както следва:

$$47 + (48 - 38) \times (70 - 47)/(58 - 38) = 58,5 \text{ W}$$

ПРИЛОЖЕНИЕ № 3

Приложение № 3
към чл. 7, ал. 2, т. 2
и чл. 10, ал. 1, т. 6

Максимално допустима входяща мощност във веригата баласт – лампа

Максимално допустимата входяща мощност във веригата баласт - лампа за етап II, изразена във ватове (W), се определя съгласно таблицата:

Категория	Мощност на лампата (във ватове - W)		Максимално допустима входяща мощност във веригата баласт – лампа (във ватове - W)
	50 Hz	висока честота HF)	
1	15	13,5	23
	18	16	26
	30	24	38
	36	32	43
	38	32	45
	58	50	67
2	70	60	80
	18	16	26
	24	22	32
	36	32	43
3	18	16	26
	24	22	32
	36	32	43
4	10	9,5	16
	13	12,5	19
	18	16,5	26
5	26	24	34
	18	16	26
	26	24	34
	10	9	16
6	16	14	23
	21	19	29
	28	25	36
	38	34	45

Когато даден баласт е проектиран за лампа, чиято мощност попада между две стойности на мощността, посочени в таблицата, максималната входяща мощност във веригата баласт – лампа се изчислява чрез линейна екстраполация между двете стойности

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ
СЪОТВЕТСТВИЕТО НА БАЛАСТИ ЗА ЛУМИНЕСЦЕНТНИ ЛАМПИ ПО
ОТНОШЕНИЕ НА ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ**

на максималната входяща мощност във веригата баласт - лампа за двете най-близки стойности на мощността на лампата от таблицата.

Пример:

Ако баласт от категория 1 е предназначен за лампа с мощност 48 W при честота 50 Hz, максималната входяща мощност във веригата баласт - лампа за етап I се изчислява, както следва:

$$45 + (48 - 38) \times (67 - 45)/(58 - 38) = 56 \text{ W}$$

**МЕТОД
за изчисляване на максималната входяща мощност във веригата баласт -
лампа за дадена категория баласт**

Енергийната ефективност на веригата баласт - лампа се определя чрез максималната входяща мощност във веригата и е функция на мощността на лампата и на категорията на баласта. На това основание максималната входяща мощност във веригата баласт - лампа за даден баласт се определя както максималната мощност на веригата баласт - лампа с различни нива за всяка конкретна стойност на мощността на лампата и за всяка категория баласт.

Използваните термини в това приложение отговарят на дефинициите в БДС EN 50294:2003.